

הכולל בית הנכות הלאומי בצלאל, מוזיאון ש. ברונפמן למקרא ולעתיקות, גן האמנות ע"ש נ. רוז והיכל הספר

Uniting the Bezalel National Museum, the Samuel Bronfman Biblical and Archaeological Museum, the Billy Rose Art Garden and the Shrine of the Book

30 בנובמבר 1964

לכבוד  
שר החינוך והתרבות,  
ירושלים.

אדוני השר,

לפני כשבועיים קבלתי על עצמי לכהן כיו"ר מועצת המנהלים הזמנית של מוזיאון ישראל. עשיתי זאת מפני שהייתי חדור הכרה כי הולך ומוקם כאן המפעל התרבותי הגדול ביותר שהוקם בבירת ישראל, וכי מאז 1950, שעה שד"ר ליאו כהן ז"ל, עמד בראש מבצע מיוחד להאדרת שמה של ירושלים כבירת ישראל, לא נעשתה כל פעולה למען הבירה בקנה-מידה המקביל להקמת מוזיאון ישראל ופתיחתו.

אני יודע, שמבחינות רבות חורג מפעל זה ממסגרת המקובל בארצנו ועל כל קיימת נטיה למתוח בקורת עליו. לעומת זאת, בטוחני כי אם נסביר שהמפעל הוקם בעזרת תרומות שנתקבלו בגלל תוכנו התרבותי של המפעל ושלא היו מגיעות אלינו למטרות אחרות, נקדים תרופה למכה.

עד כה, התנהלה העבודה על ידי ועדה מורכבת מאנשים, שיש להם ענין ישיר בהקמת המוסד ובחטיבותיו אך מאחר והשופט ויתקון וחברי ועדתי, המליצו על הנהלה ציבורית, תוך הבנה, שיש לחלק אחריות זאת בין נציגי מוסדות רבים והציבור הרחב, ולא בין הצדדים המעוניינים בלבד חובה עלינו לפעול ברוח זו, הלכה למעשה.

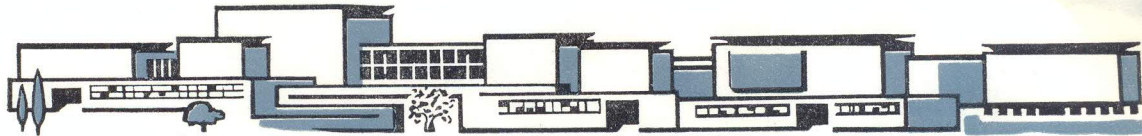
כפי שנוכחת לדעת בעצמך, בעת בקורנו המשותף, הושגה התקדמות משביעה רצון ביותר בכל הפעולות שנעשו עד כה. אך עם התקרב מועד הפתיחה והפעלת המוסד הגדול הזה, מתעוררות מדי יום בעיות חדשות, שאינן יכולות למצוא את פתרונן על ידי צוות-העובדים המסור של המוזיאון, אלא חייבות לקבל גושפנקא ציבורית.

אזכיר אחדות מהן: טקס הפתיחה עצמו דורש מחשבה רבה. הקטלוגים השונים של חטיבות המוזיאון ושל התצוגות הזמניות חייבות להיות אחדות, נאות ומוכנות במועד הקבוע. צורת האותיות עצמן מהווה בעיה שיש לפתור אותה. טרם הוחלט על שפות השילוט בתוך המוזיאון. כמובן שאין חילוקי דעות לגבי השפה העברית, אך לא ברור עדיין, אם להוסיף עליה שפה אחת (אנגלית), שתי שפות (אנגלית וצרפתית) או אפילו שלוש (אנגלית צרפתית וערבית). כאן חייבים נציגי הציבור, לחלק את האחריות אתנו, וכוונתי להפעילם ולכנסם לעתים מזומנות.

אפילו בכל הקשור לתערוכת הפתיחה, אשר נושאה "השפעת התנ"ך על יצירות אמנות גדולות", יש בעיות הדורשות הכרעה ואחריות.

./.

הכולל בית הנכות הלאומי בצלאל, מוזיאון ש. ברונפמן למקרא ולעתיקות, גן האמנות ע"ש ב. רוז והיכל הספר



Uniting the Bezalel National Museum, the Samuel Bronfman Biblical and Archaeological Museum, the Billy Rose Art Garden and the Shrine of the Book

- 2 -

יכולתי להרבות בציטוט בעיות אלה, אך עיקר כוונתי בדו"ח ראשון זה, להסביר לך מדוע הכרחי, לדעתי, להפעיל את כל הגופים הציבוריים בשלב זה, וליצור בקהל הרחב הרגשה ברורה, שהמוסד הגדול הזה יתנהל על אחריות הכלל, ולא לפי שיקול-דעתם של מתי-מספר, אשר להם ענין מיוחד, ואולי אף שיקול סובייקטיבי.

כידוע לך, חסרים לנו בשלב זה עוד כשלושה מיליון ל"י להשלמת שלבי הבניה האחרונים ולהתקנת הסידורים הפנימיים הדרושים, כולל הוצאות הפתיחה הלא מבוטלות. חלק גדול מסכום זה מובטח על ידי תרומות מחו"ל, אך יש לזרז מצד אחד את גבית ההתחייבויות האלה ומצד שני יש לדאוג לקבלת תרומות נוספות כדי שנוכל להשלים את התכנית ללא חובות ככל האפשר.

קעת גם כן מתעוררת בעית התקציב השוטף לאחזקה ולהפעלה. תקציב זה מסתכם ב-2½ עד 3 מיליון ל"י בשנה, חייב למצוא את כיסו ממקורות שונים ורבים: הממשלה חייבת להכיר בחשיבות המוסד ולתת את חלקה. הסוכנות היהודית אשר מקבלת במקום המבנה הישן והרעוע של בית הנכות בצלאל מבנה חדש רחב ידים ומפואר, חייבת אף היא להגדיל את השתתפותה. עיריית ירושלים בודאי תדע להעריך את ערך המוסד, אם הדבר יוסבר בצורה הנאותה. חלק מהתורמים כבר התחייבו להשתתף בהוצאות האחזקה, אך יש עוד חילוקי דעות בינינו וביניהם בקשר לגובה הסכומים. אחרים טרם הסכימו להשתתפות כזאת, ואותם יש לשכנע בהקדם.

לאור כל הבעיות הנ"ל ועוד רבות אחרות, שאין כאן המקום לפרטן, זימנתי ישיבה ראשונה של ההנהלה הזמנית ל-1.12.1964, בה אבקש מכל החברים להתפנות במידת הצורך עד למועד הפתיחה, הן כהנהלה כללית, הן כחברי ועדות המשנה כדי לעזור בכל העניינים הטעונים ברור, ליבון והכרעה (ר"ב סדר היום של הישיבה הראשונה).

נוסף על פרטי-כל הישיבות האלה, אוסיף כמובן, לדרוך לך במישרין ואני מקווה שבדו"חות הבאים אוכל להצביע על התקדמות בשטחים רבים ככל האפשר.

בברכה,

טדי קולק

נ.ב.

ארשה לעצמי להזכיר עובדה שאיננה קשורה במישרים לבעיות הנ"ל את תתרום לא מעט הן למוזיאון והן לעיר ירושלים: זה עתה הסכימה משפ" סאקר בשיתוף הקק"ל לשאת בהוצאות שיפוץ עמק המצלבה, ואני תקווה שתוצאות חלקיות של הישג זה תיראנה כבר בעת פתיחת המוזיאון.